

Mesures per a la contenció del nou focus de la mala herba invasora *Sicyos angulatus* en camps de blat de moro

març 30, 2026 |

Durant la campanya de recol·lecció del 2025, es va detectar a Sant Jordi Desvalls (Gironès) un nou focus de la mala herba invasora *Sicyos angulatus* L. que en algun cas va impossibilitar la recol·lecció dels camps de blat de moro amb les conseqüents pèrdues econòmiques. Es tracta d'una mala herba que ja el 2002 es va detectar afectant camps de blat de moro del Pla d'Urgell i que va ser objecte d'una campanya que va permetre eradicar-la dels camps d'aquella zona. Es sabia de la seva presència a la riba del Riu Ter, a Girona, tot i que no es tenia constància de què s'hagués introduït en els camps cultivats. Per la seva perillositat cal estar alerta i prendre mesures per evitar la seva dispersió.

Foto 1: Nivell d'afectació en una parcel·la infestada.

Característiques clau

Descripció botànica

- **Planta:** Cucurbitàcia enfiladissa d'origen nord-americà que pot superar els 10 metres de longitud i presenta cirrells ramificats.
- **Fulles:** Alternes i en forma de cor (cordades), amb les fulles basals de més de 15 cm.
- **Flors:** Planta monoica amb flors de color blanquinós. Les masculines es disposen en raïms (3 estams), mentre que les femenines formen grups penjants (glomèruls pèndols).

- **Fruit:** Ovoides i sense peduncle (sèssils), disposats en raïms de 3 a 20 unitats. Són verds i peluts de joves, però desenvolupen pèls punxants en madurar. Cada fruit conté una única llavor.

Fotos 2,3 i 4: Detall de la plàntula, fulla, cirrells i fruits.

Comportament i biologia

- **Creixement ràpid:** El seu hàbit enfiladís i gran vigor permeten que un sol individu infesti grans superfícies en poc temps.
- **Germinació esglaonada:** Les llavors comencen a néixer quan la temperatura arriba als **20 °C**.
- **Màxims d'emergència:** A la zona de Lleida, els pics de naixença es produeixen a finals de primavera i a finals d'estiu.
- **Persistència:** El banc de llavors és molt longeu; les llavors es mantenen viables al sòl durant almenys quatre anys, fet que complica l'erradicació.

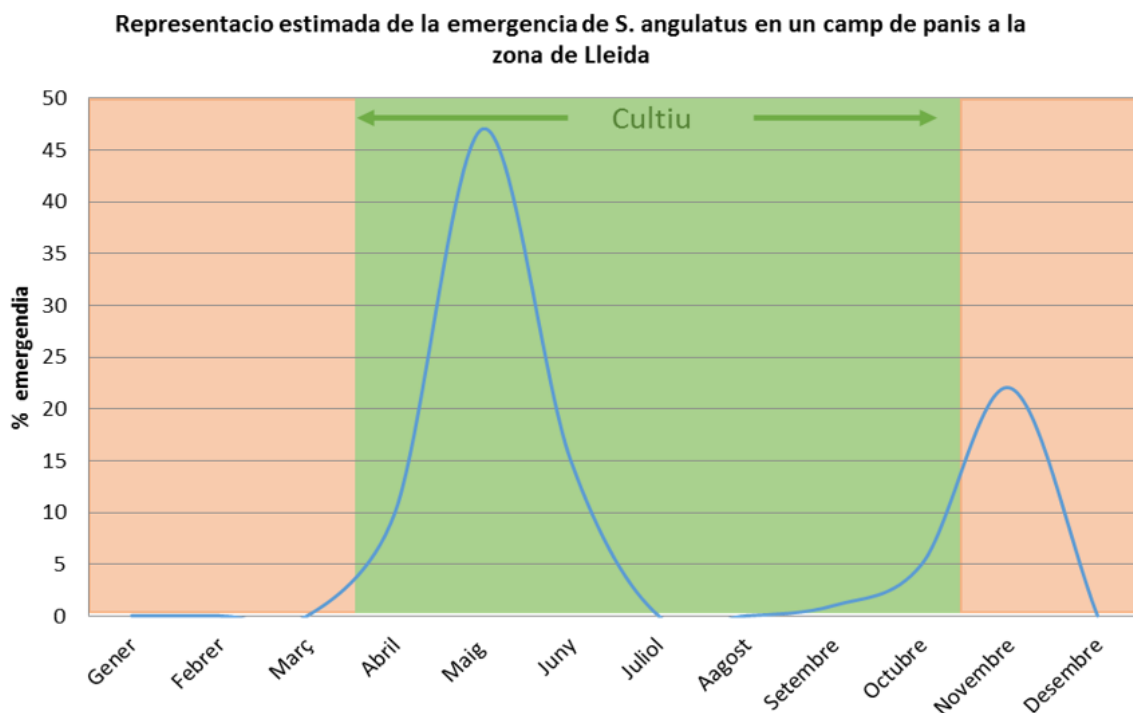

Figura 1: Representació estimada de la emergència de *Sicyos angulatus* en un camp de blat de moro de la zona de Lleida

Impacte en el cultiu

- **Dany mecànic:** En el blat de moro, el pes de la mala herba provoca el tombat del cultiu.
- **Dificultat de collita:** La infestació pot complicar o, fins i tot, impossibilitar totalment la recol·lecció mecànica.
- **Perillositat:** Està considerada una mala herba molt perillosa a la Unió Europea, capaç de fer perdre parcel·les de fins a 3 hectàrees.

A Catalunya com a mala herba només afecta a camps de blat de moro, no es té constància la seva presència a l'interior de camps cultivats amb gira-sol, sorgo, cereal d'hivern, alfals, conreus d'horta o fruiters

El 2005 es va publicar l'ORDRE ARP/10/2005 de 18 de gener, per la qual es declarava l'existència oficial de la mala herba, i s'establien mesures obligatòries de lluita.

Atès que el focus de Sant Jordi Desvalls es va detectar ben avançada la campanya de recol·lecció del 2025 no ha estat possible determinar l'abast de la infestació, pel que és possible que amb major o menor afectació hi hagi més parcel·les afectades.

La mala herba es considera una greu amenaça per al conreu de blat de moro de la zona pel que s'han d'adoptar mesures per evitar-ne la propagació i cal avisar si es coneix de la seva presència.

Recomanacions de gestió (Campanya 2026)

Davant l'alta longevitat de les seves llavors (viables almenys 4 anys al sòl), cal actuar amb de la següent manera:

1. Planificació del cultiu

- **Evitar el blat de moro:** En camps sospitosos, es recomana prioritzar cultius d'hivern (**blat, ordi, colza o pèsol**). Això permet destruir la mala herba mecànicament o química durant l'estiu.
- **Varietats de cicle curt (550):** Si se sembla blat de moro, trieu cicles curts per recol·lectar abans que la mala herba produeixi llavors viables.

2. Estratègia química combinada en el cultiu de blat de moro

Resulta interessant realitzar dos tractaments:

- **Preemergència:** Utilitzar herbicides com Isoxaflutol, Isoxaflutol+tiencarbazona o Mesotriona.
- **Postemergència (a partir de 4 fulles):** Dicamba o Fluroxipir combinats amb Mesotriona o Sulcotriona. També és eficaç la barreja de Nicosulfuron i Mesotriona.

3. Prevenció i Collita

- **Neteja de la recol·lectora:** Si es detecta a la parcel·la, s'ha de netejar a fons la recol·lectora abans de sortir del camp per evitar dispersar llavors.
- **Destinació a ensitjat:** Si la infestació és alta, es recomana ensitjar el blat de moro per evitar la recàrrega del banc de llavors del sòl amb propàguls viables.
- **No utilitzar la palla de blat de moro** de zones afectades.

En cas de localitzar-la cal avisar al Servei de Sanitat Vegetal
sanitatvegetal.agricultura@gencat.cat

AUTORS

JOSEP Mª LLENES
Unitat de Malherbologia. Servei de Sanitat Vegetal